

=====

K A E W U R I T E R W I T U S .

(Moritz Döringi lauletus: K.A. Hindrey
tõlge).

Koorile, soolodele ja orkestrile.

A. F. A N A C K E R .

=====

Deklamation:

Kell kõlab wara hommikul
kui mõnda juba pime öö.
siis hüüab tühj, hüüab tühj,
siis kaewur tööle minnakul.

Siis kargab woodist ruttu ta,
sest ta on wirge weraga
ning kumb on seljas kähka tal
ja oli sees ya lateral,
ning riivi toukha ukse eest
ja astub wälja kambri seest.

Siis heidab pilgu tagasi,
kus magawad kõik wagu si
ta lapsed pehmelt koidu eel,
kuid nad kui unes hüüaks weel:

Laste laul:

Hääd teed ! Hääd teed !
Isa, hääd teed !
Astu sa alla,
saad tõest sa walla -
ruttame vastu sul rõõmuga.
Hääd teed ! Hääd teed !

Deklamation:

Ta läheb siis, ning rinda paisutada
tal võtab soov, et jälle kaisutada
siis naist ja lapsi, kui on päike loodel
ja isat kõik siis jälle koju ootel.

Sääl läheb ta. Aas alles vaikib veel
ja pimedus veel lamab konnitateel,
ei kuule linnu ega looma kaja:
nad uinuvad veel läbi aaja.
Siis läigib taewaserwal kaugel eha,
kui kerge aim, et päikse kuldne keha
weel tulemas, ning õrn ja kasvaw valgus
see kuulutab, et varsti koidu algus.
Ja avanewad taewa väravad,
ning koidupunkis pilwed säravad
maailma üle, mis veel nagu une sees,
kus tulekumasse on uppumisel need,
kus taewas tulewikka etendamas
ja, kus sa äkki kullapükist need
maailma üle õnne sätendamas.

Kaewuri aaria: (Baritoni solo).

Ma terwitan sind, päikse läik, sa see
kuldaja -
ei hooli küllalt sinust see, kei ikka
paistad sa.
Kuid mina kaewandusesse küll päewast
päewa käin,
kus haamri wahwal lookidel ei päikse-
kiirt näe sein.
Sest terwitab sind kaewur ka, kui tõu-
seb koopastest,
ei ükski hing ei terwita sind nõnda
südamest.

Hääd teed ! Hääd teed !

Deklamation:

Ja noore päike valgusel wiib
siis teda tööle igatsetud tee,
kui korgel wärisemas wiibib löö tiib
ning troostiks on tal pääle selle see,
et mitte ükski ta ei lähe oma tööle:
ka teisi valgub kaewanduse ööle.

Meestekoor:

Hääd teed !
Kuis awaneb meil süda !
Ning mured jätame maha,
eks rõomusta hommik meid taha,
ning algamas uuenew päew
Hääd teed !

Waat' kaewurid jälle on koos.
Nüüd maa alla wajume jälle,
me emakse maakera sülle
ja raiume kalju sees tööd.
Hääd teed !

Alt üles ja ülesse alt
me tahame koopasse astu,
kes wõtab kui ema meid wastu
ja hoiab meid armastawalt.
Hääd teed !

Sääl palju wara on koos.
Sääl maa all on wara nii palju,
kui kätte ta andis meil kalju,
siis sõidame ülesse koos.
Hääd teed !

Deklamation:

Nii läheb ta, see rõõmus meestesalk,
ja waga südameil saab oma õige walk,
neil silmis usk ja kindel usaldus
ja otsaee, sääl läigib mehisus,

nüüd on nad sääl ja palwe wiib
 siis hinge ülesse kui inglitiib,
 ning laul, mis helde taewa kaitset nõuab,
 nii meestekogu sügavusse jõuab
 ja pimedusest kostab veel kord hüüd:
 O Issand onnista ja aita nüüd !

Kaewanduselaul.

Soprano solo:

Kui ratab sind ka pimedus maa rüppes
 ei isa käsi järele sind, ta siingi
 sügawas, walwamas.

Koor:

Sest ära karda, kaewur sa
 sest Issand on su kaitseja.

Tenari solo:

Küll pime on su koopates
 ja oudne on su samm,
 ja kartas mõnukord ka tee,
 et kadumas su rann.

Koor:

Kuid ära karda, kaewur sa,
 sest Issand on su kaitseja.

Bassi solo:

Mis rohmab sääl, mis sosistab,
 mis oudselt kohutab!
 Jää rahulikult kohale,
 kõik hädaohuta,
 sest ära karda, kaewur sa

Solo hääled:

+ Issand on su kaitseja.

Koor:

Kui langeb sisse kaewandus
ja woolaks täisgi wett.

Soolo hääl:

Kui Issand ainult häästab,
siis annab ta sul kätt.

Deklamation:

Nüüd istub kaewur wingalt koha ees
ja kaljut peksab raudne raske hoop,
sae on süäl kalliast kallist wars sees,
wõi kas ta ainult pottumisi toob.
Iks aegmooda wisa, tugew käsi
ka alalisest tagumisest wäsi;
kui ramm ei jaksa, tuli raputagu
ja püssirohi kaljut wäpustagu.
kui tahab kiwi kiwi külge jätta,
siis tuleb lõhklastet vastu seada.
Ju põleb lohe, är. ruttab mees,
nüüd aita jumal otteotta ees.

Süäl komab pouk ja raskelt keratab,
mis nagu uinud waine äratab,
ja hirmselt kolab vastu silgawustes
ja mürab edasi siis kaigu udest.
Siis wainib ta. Ja kaewur jahmatab,
siis aga ruttu sammu kiirendab,
kas pettis teda ammuagne lootus.
Kuid waata, täide laanud tema ootas
Ei saa ta weiki rikast saaki nähes:
ta noiskab roomu rinnes lahti tehes.

Ei olnud töö mul asjata! Hääd tood!
Nüüd käes on joon, see hõbesoon! Hääd tood!
Ma olen teel! Siit saan ma weel!
hääd tood!

Deklamation:

Ja kaua sügavuses kaugel all
 on kaewur töö nii raskelt rühmawal,
 Ei tohi väljas tegu puhata -
 sest hõhe tahab kiwist lahuta.
 Saa! tuleb sulatada, puhastada hõbe
 ja töö on kuum ja karmas, erk ja nobe,
 ning tuli alles aitab seletada,
 mis tuleb hoida, mida peletada,
 ja ahjud loomas - sulatis see keeb,
 metalli, kiwi wahel wahet teeb,
 kas käigu sädemed, kas olgu liiga pala,
 kuid alles siis, kui sulatistest sala
 käib hobeläige, alles siis on käes,
 mis lootsid sa all pimeduse wäes.

Hõbehelk.

Soolo hääled:

Kui sul pika mure järel naeratab kord
 taewatelk,
 siis wõid hüüda terwitades: Tere sulle,
 hõbehelk !

Koor:

Tere sulle, hõbehelk !

Soolo hääled:

Kui sul suu, mis kaua waikis, annab õnne,
 armastust,
 siis wõid hüüda terwitades: Tere sulle,
 hõbehelk !

Koor:

Tere sulle, hõbehelk !

Soolo laaled.

Tuleb esmal elnad sõber kaisse sulle
tagasi,
rõõma, muret süge jagab: Tere sulle,
hõbehelik !

Koor: Tere sulle, hõbehelik !

Deklamatsioon:

Meid kõiiki potab kord üks hõbehelik:
sest kaob meid ja maine kaotab,
ning kaunis too end ette lootab:
kes õppind usaldama on ja lootma.

Viimane laadong.

Koor:

Hääd teed, sa kaewarlaps, sa kaisid oma
teed,
sa olid ustav alati, sest hüüame: Hääd
teed !

Deklamatsioon:

Mis sammub sinna pühalikus rahus
ja piduriides mures sõbrasalk,
üks wend, kes pimeduses kaljat tahus,
ta astub alla kauda, kula ja kalk.

Koor:

Kii wiimast korda astud alla sa
ei tule enam wend,
las' wiimast korda terwita
siis südamest sa end !
Kui wajus siin ka kinni sila,
süüal awaneb ta weel,
meil kõigil samal teel
on lahti teine ilm.
Hääd teed ! Hääd teed !

Maneuver 1918.